

dne 16. června 1872 čís. 84 ř. zák. a nebyl tudíž, když zakročoval v revíru tomto, v mezích té působnosti, která mu jakožto přísežnému hajnému sch-skému byla přikázána. Co se týče druhého důvodu, o nějž nalézací soud opírá ochranu hajného T-a dle §u 68 tr. zák., nelze ani tento uznati toho času bezvadným. Nalézací soud béře za prokázáno, že hajný T. byl také sch-ským rybničním hajným a že jako takový měl právo a povinnost proti obžalovanému služebně zakročiti. Leč pro předpoklad soudu, že T. byl i rybničním hajným, nelze nalézt ve spisech dostatečného podkladu. Dle záznamů protokolu o hlavním přelíčení předložil hajný T. certifikát, vystavený okresní politickou správou v T. ze dne 20. června 1916, jímž jest ustanoven za zřízence honebního. Hajný T. udal dále, že jest hajným na statcích sch-ských již po 18 let, za kteréžto doby byl prý již několikráte do přísahy vzat a sice pravidelně při přechodu z jednoho revíru do jiného. Proti obžalovanému zakročil proto, poněvadž prý byl přesvědčen, že jde o pytláka rybního a že jako hajný sch-ský má hájiti majetek svého pána. Leč ani citovaným obsahem předloženého certifikátu ani výpovědí svědkovou není podán spolehlivý důkaz o tom, že svědek byl též hajným rybničním a že jako takový byl ve smyslu zákona ze dne 16. června 1872 čís. 84 ř. zák. okresní politickou správou potvrzen a vzat do přísahy. Správně je, že jako služebník svého pána měl právo a povinnost, chrániti majetek svého pána, avšak tato skutečnost jedině nemůže dle zákona tvořiti o sobě podklad pro přiznání zvláštní ochrany dle §u 68 tr. zák., která může býti propůjčena jen zmocněním příslušného úřadu. Za tohoto stavu věci vyžaduje otázka, zda byl hajný Tomáš též rybničním hajným, nového šetření a zkoumání, takže nelze rozhodnouti ihned ve věci samé, ale jest nezbytno, rozsudek ve výroku o vině ve směru §u 81 tr. zák., jakož i ve výroku o trestu zrušiti a věc v rozsahu zrušení vrátiti soudu prvě stolice k opětnému projednání a rozhodnutí.

Čís. 1277.

Rozlišující znak pokusu a jednání přípravného nespočívá ve větším či menším přiblížení se k cíli zákonem trestním zakázanému, ani v tom, zda obsahuje čin pachatelův více či méně podmínek pro dosažení cíle, nýbrž jen v tom, projevil-li se k dosažení trestného cíle se nesoucí úmysl pachatelův zcela zřetelně v zevním ději pachatelem předsevzatém.

Železniční zřízenec, zabraňující přechod přes trať, požívá ochrany §u 68 tr. zák.

(Rozh. ze dne 1. října 1923, Kr I 591/22.)

Nejvyšší soud jako soud zrušovací zavrhl po ústním líčení zmateční stížnost obžalovaného do rozsudku zemského trestního soudu v Praze ze dne 15. března 1922, jímž byl stěžovatel uznán vinným zločinem veřejného násilí dle §u 81 tr. zák. a přestupkem nedokonané krádeže dle §§ 8 a 460 tr. zák.

D ů v o d y:

^Dovolávajíc se důvodu zmatečnosti čís. 9 a) §u 281 tr. ř. napadá zmateční stížnost předně výrok, odsuzující obžalovaného pro přestupek nedokonané krádeže dle §§ 8, 460 tr. zák., jsouc toho náhledu, že, neobstojí-li tento odsuzující výrok, padá tím i odsouzení obžalovaného pro zločin dle §u 81 tr. zák. Stížnost, snažící se prokázat, že šlo pouze o beztrestné jednání přípravné, je však bezdůvodna. O přípravném jednání může se mluvit jen, pokud zákonem zapovězený úmysl nedošel výrazu v nějaké konkrétní činnosti (§ 11 tr. zák.); projevil-li se však úmysl, vykonati čin, zákonem zakázaný, již na venek činěním, předsevzatým za účelem jeho uskutečnění a také objektivně ke skutečnému vykonání vedoucím, je tu již pokus. Charakteristická známka pokusu na rozdíl od pouhého jednání přípravného nespočívá ve větším či menším přiblížení se k cíli, trestním zákonem zakázaném, ani v tom, zda obsahuje čin pachatelův více či méně podmínek pro dosažení cíle, nýbrž jen v tom, zda projevil se k dosažení trestného cíle se nesoucí úmysl pachatelův zcela zřetelně v zevním ději pachatelem předsevzatém. O tom nemůže však býti v tomto případě pochybnosti, vychází-li se ze zjištění soudu, při nichž i stížnost při uplatňování hmotněprávního důvodu zmatečnosti čís. 9 a) §u 281 tr. ř. musí trvati. Neboť je-li zjištěno, že železniční zřízenec Jan H. přistihl obžalovaného již jednou při krádeži uhlí na nádraží v O. a že obžalovaný, pokud jde o tento případ, byl přistižen H-em v bezprostřední blízkosti vagonu, na němž se uhlí nalézalo a že měl při sobě pytel, dlužno v souhlasu s nalézacím soudem za to míti, že zahájil činnost, v níž úmysl, zmocniti se uhlí bez přivolení majitele, došel na venek znatelného a nepochybného výrazu a že podnikl tím vše, co by bývalo způsobilo, založiti skutkovou podstatu krádeže dokonané, kdyby nebyl býval překvapen svědkem Janem H-em. Obžalovaný ostatně úmysl, ukrásti uhlí, v přípravném vyhledávání sám doznal. Činnost jeho vybočila proto již z mezí beztrestného jednání přípravného. Vůči tomu nepadá na váhu, že není zcela přesně zjištěno, jak velkou byla ona bezprostřední blízkost obžalovaného k vozu, poněvadž stačí, že již z blízkosti, v níž obžalovaný se nalézal, byl pro svědka H-a patrným a seznatelným úmysl obžalovaného, odciziti uhlí z vagonu. Tvzení stížnosti, že obžalovaný mohl si věc ještě rozmysliti a od provedení krádeže dobrovolně upustiti, nemá opory ve zjištěních rozsudku a není proto stížnost oprávněna, budovati na tomto podkladě při uplatňování hmotněprávního důvodu zmatečnosti čís. 9 a) §u 281 tr. ř. Výrok soudu ohledně přestupku nedokonané krádeže je proto bezvadným.

Ve shodě se zákonem jest však i výrok, odsuzující obžalovaného pro zločin dle §u 81 tr. zák. Dle výpovědi svědka Jana H-a zavdala svědkovi k zakročení proti společníku obžalovaného Oldřichu P-ovi podnět okolnost, že tento mísil se do toho, když svědek zakazoval společníci jejich Marii D-ové přecházeti trať. Ohledně železničních zřízení stanoví cis. nařízení ze dne 16. listopadu 1851 čís. 1 ř. zák. z roku 1852 v §u 93, že obecenstvo je povinno uposlechnouti služebním nařízením zřízenců, oděných v stejnokroj neb opatřených služebním odznakem neb legitimací. Spadalo proto do oboru působnosti svědka Jana H-a jako železničního

zřízence, by zakročil proti Oldřichu P-ovi, odporujícím jeho služebnímu nařízení, že se nesmí přecházeti trať, a bylo zadržení P-ovo svědkem tím více na místě, kdyžtž P. přišel dle zjištění soudu s obžalovaným na nádraží, aby kradli uhlí. Nelze tudíž popírati, že svědek H. nebyl ve výkonu služby, již obžalovaný snažil se svým jednáním zmařiti. Až na předpoklad výkonu služby svědkem H-em nebývá stížnost proti správnosti náhledu soudu v ostatních pro podřadění i pod ustanovení §u 81 tr. zák. závažných směrech a doznává tím sama bezvadnost stanoviska soudu nalézacího. Nelze také postřehnouti žádné nesprávnosti po stránce právní.

Čís. 1278.

Ideální souběh spoluviny na zločinu vyhnání vlastního plodu s přečinem dle §u 335 tr. zák.

(Rozh. ze dne 3. října 1923, Kr I 509/22.)

Nejvyšší soud jako soud zrušovací zavrhl po ústním líčení zmateční stížnost obžalované do rozsudku zemského trestního soudu v Praze ze dne 25. února 1922, jímž byla stěžovatelka uznána vinnou zločinem spoluviny na vyhnání plodu dle §u 5, 144 tr. zák. a přečinem proti bezpečnosti života dle §u 335 tr. zák. — mimo jiné z těchto

důvodů:

Po věcné stránce (čís. 9 a) §u 281 tr. ř.) namítá stížnost, že jest nepřípustno odsouditi obžalovanou za vyhnání plodu Josefy G-ové vedle zločinu dle §u 144 tr. zák. také pro souběžný s ním přečin dle §u 335 tr. zák. Stěžovatelka poukazuje na to, že prý skutková podstata zločinu dle §u 144 tr. zák. v sobě zahrnuje zároveň skutkovou podstatu přečinu dle §u 335 tr. zák. Odsouzením pro zločin jest prý postižení i další nastalý výsledek, smrt matčina, tím spíše, že úmysl i činnost pachatelky směřovaly jen proti plodu, nikoliv proti životu matky. K tomuto výsledku, stěžovatelkou nezamýšlenému, lze prý přihlížeti při výměře trestu za zločin dle všeobecného ustanovení §u 43 tr. zák. Stížnost není odůvodněna. Souběh zločinu dle §u 144 tr. zák. a přečinu dle §u 335 tr. zák. byl by vyloučen tenkrát, kdyby zákon prohlásil ohrožení života, zdraví a tělesné bezpečnosti matčiny při zločinu vyhnání plodu vlastního dle §u 144 tr. zák., jehož předmětem není matka, nýbrž plod a při němž zajisté vždy hrozí matce dítěte jisté nebezpečství, za přitěžující okolnost, od níž by bylo závislým použití vyšší trestní sazby. Tak je tomu na příklad při zločinu vyhnání plodu cizího dle §u 147 tr. zák., jehož předmětem je vedle plodu i matka a při němž ohrožení života nebo poškození zdraví matčina tvoří přitěžující okolnost, odůvodňující použití vyšší trestní sazby §u 148 tr. zák. V případě vyhnání vlastního plodu, o něž se zde jedná, dochází však ve všech případech, jakmile se činu účastní třetí osoba, od matky dítěte rozdílná, a svým jednáním ohrozí matku na životě a zdraví, k porušení